

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Budżetu i Finansów

KBF-4101-07-06/2012

P/12/036

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa

T +48 22 444 52 31, F +48 22 444 52 24

kbf@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/036 - Zadłużenie wybranych instytucji sektora finansów publicznych oraz Krajowego Funduszu Drogowego
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Budżetu i Finansów
Kontrolerzy	Jacek Cywiński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 82530 z dnia 2 października 2012 r. Tomasz Wańkowicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 82538 z dnia 16 listopada 2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Otwocka, ul. Armii Krajowej 5, 05-400 Otwock
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zbigniew Janusz Szczepaniak, Prezydent Miasta Otwocka (dowód: akta kontroli str.5-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność Miasta Otwocka w zbadanym zakresie.

Podstawą powyższej oceny są:

- nieprzekroczenie wskaźników udziału zadłużenia ogółem w dochodach oraz obciążenia dochodów kosztami obsługi zadłużenia, określonych w art. 169 i 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych²,
- przestrzeganie zasad zaciągania zobowiązań finansowych, określonych w przepisach prawa oraz uchwałach organu stanowiącego,
- terminowe regulowanie zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek,
- prawidłowe ewidencjonowanie tytułów dłużnych w księgach rachunkowych i rzetelnie sporządzenie sprawozdania Rb-Z za IV kwartał 2011 r.
- zaniżenie kwoty zobowiązań ogółem wykazanych w sprawozdaniu Rb-Z za IV kwartał 2010 r. o kwotę 4.636.513,88 zł (tj. o 15,6%).

Badaniem zostały objęte zobowiązania Miasta Otwocka z okresu od początku 2010 r. do końca II kwartału 2012 r., z uwzględnieniem działań związanych z ich zaciąganiem w latach wcześniejszych, na tle danych o zadłużeniu Miasta od 2008 r.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Struktura zadłużenia i jego dynamika

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie ze sprawozdaniami Rb-Z zadłużenie Miasta Otwocka w latach 2008–2011 wzrosło z 12.864.387,63 zł do 28.153.864,61 zł. Zadłużenie Miasta stanowiły długoterminowe kredyty zaciągnięte w bankach oraz pożyczki z Wojewódzkiego i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także zobowiązania z tytułu umowy na roboty budowlane, które w drodze cesji zostały przejęte przez bank. Udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem Gminy Otwock utrzymywał się na poziomie nieprzekraczającym 0,5%. Zobowiązania wymagalne powstały w [...] w Otwocku. W badanym okresie Miasto nie emitowało oraz nie obsługiwało papierów wartościowych.

Wartość wskaźników służących do oceny sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego, tj. udział zobowiązań w dochodach ogółem oraz udział kosztów obsługi długu w dochodach ogółem w okresie od 2008 r. do końca drugiego kwartału 2012 r. nie przekroczyła limitów określonych w art. 169 i art. 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 12-187)

Miasto Otwock jest właścicielem 100% udziałów w dwóch spółkach wykonujących zadania Miasta, [...] powstała w 2007 r. poprzez przekształcenie zakładu budżetowego. Przekształcenia dokonano w celu umożliwienia realizacji Projektu Funduszu Spójności „System wodno-kanalizacyjny w Otwocku”. Rada Miasta Otwock uchwałą z marca 2008 r. delegowała na [...] częściową realizację, w tym sfinansowanie przejętych umową, kontraktów ww. projektu. Zadłużenie tych spółek w okresie od 2008 r. do końca 2011 r. wzrosło z 366.110,00 zł do 79.050.827,33 zł, a na dzień 30 czerwca 2012 r. wyniosło 76.596.337,53 zł. W tej kwocie 99,9% stanowiło zadłużenie [...]

Na spłatę zadłużenia [...] z tytułu uzyskanych pożyczek na rozbudowę systemu wodno-kanalizacyjnego Miasto Otwock udzieliło Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej poręczenia do wysokości przypadających rat kapitałowych. Poręczenie obowiązuje do 31 grudnia 2032 r.

Miasto Otwock jest także mniejszościowym udziałowcem dwóch spółek zajmujących się transportem oraz utylizacją odpadów. W 2012 r. spółka zajmująca się transportem odpadów wypłaciła Miastu dywidendę w wysokości 747.719,71 zł, a zysk po opodatkowaniu spółki zajmującej się utylizacją odpadów przeznaczono na inwestycje.

(dowód: akta kontroli str.188-212)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Miasta Otwocka w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości..

³ Wyłączenia dokonała NIK na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) zwanej dalej uodip.

⁴ Wyłączenia dokonała NIK na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) zwanej dalej uodip oraz art. 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) zwanej dalej uoznk – tajemnica przedsiębiorstwa.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Miasta Otwocka w badanym zakresie.

2. Przestrzeganie przez zarząd limitów określonych przez organ stanowiący jst oraz zasad zaciągania zobowiązań i udzielania poręczeń i gwarancji

Opis stanu faktycznego

W 2010 r. Prezydent Miasta zaciągnął kredyt w kwocie 4.000.000 zł na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek, a także trzykrotnie skorzystał z udostępnionej przez ⁸ linii kredytowej na prefinansowanie projektu „System wodno-kanalizacyjny w Otwocku”. Zadużenie z tego tytułu na koniec 2010 r. zostało spłacone.

Kwota zaciągniętych w 2010 r. zobowiązań nie przekroczyła limitów określonych w uchwale budżetowej na 2010 r., zgodnie z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁹.

W 2011 r. Prezydent Miasta Otwocka nie skorzystał z upoważnienia do zaciągnięcia kredytów na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu Gminy, zawartego w uchwale budżetowej na rok 2011. Uchwały budżetowe na 2010 i 2011 r. nie zawierały upoważnienia do emitowania papierów wartościowych.

(dowód: akta kontroli str.213-229)

W okresie od początku 2010 r. do końca II kwartału 2012 r. Miasto obsługiwało pięć długoterminowych kredytów i pięć pożyczek. W tym okresie Miasto całkowicie spłaciło i zakończyło obsługę trzech kredytów i dwóch pożyczek długoterminowych.

Zaciągnięcie wszystkich kredytów i pożyczek obsługiwanych w okresie od 2010 r. do końca I półrocza 2012 r. było poprzedzone stosownymi uchwałami Rady Miasta Otwocka, upoważniającymi Prezydenta Miasta do ww. czynności, co było zgodne z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. c) ustawy o samorządzie gminnym. Podpisane umowy, zgodnie z art. 92 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, nie przewidywały kapitalizacji odsetek.

(dowód akta kontroli str. 84, 88-187, 238 i 348-355)

Przed zaciągnięciem kredytów i pożyczek, obsługiwanych w okresie od 2010 r. do I półrocza 2012 r. Miasto przeprowadziło postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, zgodnie z wymogiem art. 264 ust. 4 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r.

(dowód akta kontroli str.356-357)

Kredyty i pożyczki były zaciągane na cele określone w art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych tj. z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów, a także na prefinansowanie inwestycji finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

(dowód: akta kontroli str.89-187)

⁸ Wyłączenia dokonano przez NIK na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 06 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. nr 112, poz. 1198 ze zm.) zwanej dalej uodip oraz art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. nr 153, poz. 1503 ze zm.) zwanej dalej uoznk – tajemnica przedsiębiorstwa.

⁹ Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

Przed zaciągnięciem wszystkich badanych zobowiązań Miasto Otwock uzyskało pozytywną opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie o możliwości spłaty kredytu bądź pożyczki.

(dowód: akta kontroli str. 380-435)

Badane umowy kredytów i pożyczek zostały podpisane przez Prezydenta Miasta i kontrasygnowane przez Skarbnika Miasta, zgodnie z art. 262 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 89-187)

W okresie od początku 2010 r. do końca 2011 r. obowiązywały dwa poręczenia udzielone przez Miasto Otwock w 2005 r. i 2008 r. spółkom ze 100% udziałem Miasta. W tym okresie Rada Miasta nie upoważniała Prezydenta Miasta Otwocka do podpisywania nowych umów poręczeń i gwarancji. W trakcie kontroli nie stwierdzono, aby takie umowy zawarło.

(dowód: akta kontroli str. 189-198 i 278-345)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Miasta Otwocka w zakresie przestrzegania zasad i limitów zaciągania zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

3. Terminowość regulowania zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji oraz uruchomionych poręczeń i gwarancji

Opis stanu
faktycznego

Analiza płatności rat kapitałowych i odsetkowych z tytułu kredytów i pożyczek obsługiwanych w okresie od początku 2010 r. do końca I półrocza 2012 r. wykazała, że wszystkie płatności, poza jednym przypadkiem, zrealizowane zostały w terminach określonych w harmonogramach spłat.

(dowód: akta kontroli str.89-187 i 443-445)

Z jednodniowym opóźnieniem spłacona została rata odsetkowa w kwocie 30.954,72 zł, należna ¹⁰ na podstawie umowy nr 134/2010. Przyczyną opóźnienia były negocjacje dotyczące spłat odsetek po wcześniejszym spłaceniu przez Miasto rat kredytu.

(dowód: akta kontroli str.89-187 i 443-445)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie terminowość regulowania zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek.

4. Prawidłowość sporządzania łącznych sprawozdań Rb-Z za 2010 i 2011 r. oraz ewidencjonowania tytułów dłużnych w księgach rachunkowych

Opis stanu
faktycznego

Miasto Otwock sporządziło sprawozdania łączne Rb-Z za 2010 r. i 2011 r. na podstawie sprawozdań jednostkowych otrzymanych z wszystkich jednostek

¹⁰ Wyłączenia dokonano przez NIK na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 06 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) zwanej dalej uodip oraz art. 11 ust. 4 z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. Nr 153, poz. 1503 ze zm.) zwanej dalej uoznk – tajemnica przedsiębiorstwa.

podległych oraz własnego sprawozdania jednostkowego, tj. zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹¹. W latach 2010–2011 Miasto posiadało 29 jednostek podległych. W badanym okresie wszystkie jednostki podległe sporządziły sprawozdania jednostkowe Rb-Z (w imieniu przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów sprawozdania sporządzała jednostka budżetowa Miasta Oświata Miejska) w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. Sprawozdania jednostek podległych nie wykazywały zobowiązań według tytułów dłużnych, poza sprawozdaniem złożonym przez ¹²za 2010 r., w którym wykazano zobowiązanie wymagalne w wysokości 6.671,60 zł. Łączne sprawozdania Rb-Z Miasta były generowane elektronicznie za pomocą programu BeSTia (system zarządzania budżetami jednostek samorządu terytorialnego) i zostały przekazane drogą elektroniczną do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie odpowiednio 22 lutego 2011 r. i 23 lutego 2012 r., tj. w terminie określonym w wyżej wymienionym rozporządzeniu.

(dowód: akta kontroli str. 474-547)

Wszystkie obsługiwane przez Miasto Otwock kredyty bankowe i pożyczki, zaewidencjonowane na kontach 134 i 260 zostały wykazane w sprawozdaniu jednostkowym Rb-Z za 2010 r. i 2011 r. w prawidłowych wysokościach i we właściwych grupach wierzycieli. Niewłaściwie wykazane zostało zobowiązanie za IV kwartał 2010 r. wynikające z umowy o wykonanie remontu i konserwacji oświetlenia ulicznego oraz doświetlenia 3 stref ciągów komunikacyjnych na terenie Miasta Otwocka.

Zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów bankowych i pożyczek zostały ujęte w sprawozdaniach Rb-Z w wartościach nominalnych bez odsetek oraz prawidłowo zaliczone do zobowiązań długoterminowych. Ewidencja analityczna prowadzona była w sposób pozwalający na ustalenie tytułów zobowiązań oraz grup wierzycieli.

(dowód: akta kontroli str. 53-58, 548-584)

Badanie wyciągów bankowych z wybranych losowo czterech miesięcy 2010 r. i 2011 r. nie wykazało obsługi innych kredytów i pożyczek poza ujętymi w księgach rachunkowych Urzędu Miasta.

(dowód: akta kontroli str. 600-609)

Na koniec 2010 r. Miasto Otwock z tytułu niezapłaconych faktur posiadało zobowiązania zaewidencjonowane na koncie 201 na łączną kwotę 331.640,16 zł. Zobowiązania te miały termin płatności w 2011 r. i nie były wymagalne. Analiza wyciągów bankowych z 2011 r. potwierdziła ich opłacenie w terminie.

Także na koniec 2011 r. z tytułu niezapłaconych faktur wystąpiły zobowiązania niewymagalne wykazane na koncie 201 na łączną kwotę 266.872,60 zł, które zostały terminowo uregulowane.

(dowód: akta kontroli str. 617-655)

Badanie wyciągów bankowych ze stycznia 2011 r. i 2012 r. oraz faktur wystawionych na koniec 2010 oraz 2011 r., których termin zapłaty upływał na początku 2011 i 2012 r. wykazało, że zobowiązania były wykazywane

¹¹ Dz. U. Nr 43, poz. 247.

¹² Wyłączenia dokonano przez NIK na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 06 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) zwanej dalej uoddip

we właściwych okresach sprawozdawczych. Badanie nie wykazało występowania zobowiązań wymagalnych w Urzędzie na koniec 2010 r. i 2011 r.

(dowód: akta kontroli str.617-653 i 655)

Ustalone
nieprawidłowości

W sprawozdaniu jednostkowym Rb-Z Miasta za IV kwartał 2010 r. nieprawidłowo ujęte zostało zobowiązanie z tytułu umowy o wykonanie remontu i konserwacji oświetlenia ulicznego oraz wykonania doświetlenia 3 stref ciągów komunikacyjnych na terenie Miasta Otwocka. Wierzytelność z tytułu wykonanych robót budowlanych została przejęta od wykonawcy przez bank w drodze cesji w dniu 21 września 2009 r. Płatności z tego tytułu zostały rozłożone na raty na okres ponad dwóch lat. Zobowiązanie to wykazano w sprawozdaniu Rb-Z za 2010 r. w kwocie 5.248.172,38 zł w części D (kapitał oraz odsetki), zamiast w kwocie 4.636.513,88 zł (tylko należność główna) w części A w wierszu E2.2 „Pożyczki i kredyty długoterminowe”. Spowodowało to zaniżenie o 4.636.513,88 zł łącznego zadłużenia Miasta wykazanego w sprawozdaniu Rb-Z za 2010 r. Ewidencja tego zobowiązania prowadzona jest na koncie 245. Bank na koniec roku uzgadnia z Urzędem stany zobowiązania z tytułu należności głównej.

Przyczyną wyżej wymienionej nieprawidłowości było uznanie, że do sporządzenia w 2011 r. sprawozdania Rb-Z za IV kwartał 2010 r. należało zastosować obowiązujące w 2010 r. rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego, w tym do długu Skarbu Państwa¹³, które nie zawierało rozszerzonej definicji kategorii „kredyty i pożyczki” wprowadzonej dopiero w 2011 r.

Do sporządzenia sprawozdania Rb-Z za IV kwartał 2010 r. miało zastosowanie obowiązujące od 1 stycznia 2011 r. rozporządzenie z dnia 23 grudnia 2010 r. Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego, w tym do długu Skarbu Państwa¹⁴. Zgodnie z § 3 pkt 2 wspomnianego rozporządzenia z dnia 23 grudnia 2010 r. do kredytów i pożyczek zaliczano umowy nienazwane o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związane z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu. Obowiązek zaliczania ich do kategorii kredytów i pożyczek wynikał także z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. W § 2 ust. 1 pkt 2 Instrukcja sporządzania sprawozdań Rb-Z, stanowiąca załącznik nr 9 do wyżej wymienionego rozporządzenia, określa wprost, że kredyt handlowy przejęty przez bank zaliczany jest do kredytów i pożyczek. W związku z tym zobowiązanie w wysokości 4.636.513,88 zł powinno być ujęte w kwocie zobowiązań ogółem wykazanych w części A sprawozdania jednostkowego Rb-Z Miasta Otwocka za IV kwartał 2010 r.

Prezentowanie danych niezgodnych z ewidencją księgową jednostki w zakresie wartości poszczególnych tytułów dłużnych naruszało postanowienia zawarte w § 2 ust. 2 oraz § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych. Zgodnie tymi przepisami podstawą sporządzania sprawozdania Rb-Z jest ewidencja księgową jednostki, sprawozdania lub inne wiarygodne dokumenty poświadczające istnienie danego zobowiązania lub należności, sprawozdania należy sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

¹³ Dz. U. Nr 112, poz. 758

¹⁴ Dz.U. Nr 252, poz. 1692.

Wykazanie w sprawozdaniu Rb-Z Miasta za 2010 r. danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej może wskazywać na naruszenie dyscypliny finansów publicznych, o której mowa w art. 18 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych¹⁵.

(dowód: akta kontroli str. 45-50, 74-84, 548-584 i 677-678)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie ewidencjonowanie zobowiązań i negatywnie sporządzenie sprawozdań Rb-Z przez Miasto Otwock.

5. Działania podejmowane przez Urząd w stosunku do spoz w celu poprawy ich sytuacji finansowej

Opis stanu
faktycznego

W badanym okresie Miasto Otwock nie było organem założycielskim dla samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

(dowód: akta kontroli str. 446-475)

IV. Uwagi i wnioski

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli.

Warszawa, dnia 13 grudnia 2012 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Budżetu i Finansów

Dyrektor
Waldemar Długolecki

Kontrolerzy:
Jacek Cywiński
główny specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

.....
Podpis

Tomasz Wańkowicz
główny specjalista kontroli państwowej
.....

¹⁵ Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.

Podpis